

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE. WCZEŚNIEJSZE EMERYTURY I PRZYNALEŻNOŚĆ DO II FILARA**Będzie można wystąpić z OFE**

Osoby w średnim wieku zamierzające w 2007 roku skorzystać z wcześniejszej emerytury – na podstawie ustawy o tzw. emeryturach górniczych – będą miały zagwarantowaną możliwość wystąpienia z II filara.

Jak się dowiedzieliśmy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w tym roku przygotuje nowelizację ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, która da możliwość wystąpienia z OFE wybranym osobom urodzonym w latach 1949-1968. Będzie to precedens, ponieważ obecnie nie ma takiej możliwości zagwarantowanej prawem. Osoby w średnim wieku, które przystąpiły do OFE i zablokowały sobie drogę do wcześniejszej emerytury, indywidualnie starają się o unieważnienie umowy z funduszem.

Jak występują

Decyzja o przystąpieniu przez osoby w średnim wieku do II filara jest formalnie ostateczna. Jeśli w 1999 roku zapisała się ona do OFE, nie może wrócić do starego systemu emerytalnego i skorzystać z wcześniejszych emerytur, które miały obowiązywać do końca 2006 roku.

Jednak w praktyce członkowie OFE, którym II filar uniemożliwia skorzystanie ze świadczeń, chcąc się z niego wycofać, powołują się na tzw. wady oświadczenia woli. Wtedy indywidualnie – na podstawie procedury przygotowanej przez Izbę Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych (patrz ramka) lub w porozumieniu z OFE – wracają do ZUS.

Do tej pory zrobiło to około 10 tys. osób, z czego 1200 na podstawie procedury IGTE. Na przykład, największy na rynku OFE Commercial Union unieważnił ponad 2000 umów, a drugi pod względem wielkości Nationale-Nederlanden około 3000. To zaledwie garstka osób spośród 11,83 mln członków OFE.

Bałagan w Sejmie

Uchwalona w lipcu 2005 roku, po protestach związkowców, ustawa o tzw. emeryturach górniczych przedłużyła o rok (do końca 2007 roku) możliwość przechodzenia na wcześniejsze emerytury. Jednak posłowie w pośpiechu zapomnieli, że prawo do korzystania z nich jest zagwarantowane tylko tym osobom, które nie przystąpiły do OFE. – Mam 54 lata i ponad 30-letni staż pracy, więc mogłabym w przyszłym roku przejść na wcześniejszą emeryturę, bo skończę 55 lat. Zapisałam się jednak do OFE, wiedząc, że możliwość skorzystania ze świadczenia wygaśnie w 2006 roku, ale nie skończę w tym roku wymaganych 55 lat – żali się pani Anna.

Liczba członków OFE i zarządzane środki

Członkowie (w tys.)	
ogółem	11 720
w tym:	
kobiety powyżej 51 lat	143,9
mężczyźni powyżej 51 lat	264,4
zarządzane aktywa (w mld zł)	
	86,1

Źródło: KNUiFE, dane na koniec 2005 r.

ŁR

Dla takich osób jak ona MPiPS przygotowuje nowelizację ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dającą możliwość wyjścia z OFE. – Dla wielu osób przynależność do II filara to problem, dlatego musimy jeszcze w tym roku przygotować odpowiedni projekt ustawy – podkreśla Marek Bucior, zastępca Departamentu Ubezpieczeń Społecznych w resorcie pracy. Zauważa, że musi ona zacząć obowiązywać najpóźniej od nowego roku i dać możliwość rezygnacji z OFE osobom, które należą do II filara.

Problem ten dotyczy głównie kobiet urodzonych w 1952 roku (ogółem urodziło się ich 235 tys.), które zapisały się do OFE. Gdy robiły to w 1999 roku, wiedziały, że nie skończą wymaganego wieku dającego im prawo do emerytury (55 lat) do końca 2006 roku. Obecnie będą mieć prawo do skorzystania z emerytury w 2007 roku.

Na ostatnią chwilę

Dyrektor Marek Bucior podkreśla, że ustawa o emeryturach górniczych została zaskarżona do Trybunału Konstytucyjnego.

– Jeśli TK uzna ją za niezgodną z konstytucją, wtedy nowelizacja ustawy o s.u.s. nie będzie konieczna – zauważa. W takiej sytuacji Sejm będzie musiał w błyskawicznym tempie uchwalić ustawę o tzw. emeryturach pomostowych. Musi ona zacząć obowiązywać od stycznia przyszłego roku.

W podobnym tonie wypowiada się Ewa Lewicka, prezes IGTE. Według niej OFE będą zastanawiać się nad problemem osób, które nabędą prawo do przejścia na emeryturę w 2007 roku po rozstrzygnięciu TK. – Jeśli Trybunał uzna tę ustawę za zgodną z konstytucją, OFE przeanalizują, co zrobić z osobami, które nieoczekiwanie będą mogły jeszcze w 2007 roku korzystać z wcześniejszej emerytury – podkreśla.

Wróć do ZUS

Wejście w życie ustawy o emeryturach górniczych oprócz bałaganu legislacyjnego oznacza też kłopoty dla ZUS i OFE.

– Osoby, które będą miały możliwość wyjścia z OFE, będą wracać do ZUS wraz ze zgromadzonym w II filarze kapitałem – zauważa Marek Bucior. Podkreśla jednak, że sposób wyliczenia ich emerytury będzie taki, jakby nigdy do OFE nie należały.

ZUS podaje, że do OFE należy prawie 410 tys. osób w wieku powyżej 51 lat (czyli urodzone w latach 1949-1955), z czego prawie 144 tys. to kobiety. Można szacować, że około 40 tys. z nich to panie urodzone w 1952 roku, które po wejściu w życie nowych przepisów będą chciały wrócić do ZUS.

Jak można wypisać się z OFE

10 powszechnych towarzystw emerytalnych (PTE) zrzeszonych w IGTE opracowało z ZUS jednolitą procedurę wyjścia z OFE. Obowiązuje do końca 2006 r. i przewiduje, że:

- członek OFE, chcący unieważnić umowę z powodu utraty prawa do wcześniejszej emerytury, składa wniosek do PTE, z którym podpisał pierwszą umowę o przynależność do OFE,
- PTE żąda od niego:

- pisemnego oświadczenia o zawarciu umowy pod wpływem błędu,
- decyzji z ZUS o odmowie przyznania emerytury jedynie ze względu na przynależność do OFE. Po unieważnieniu umowy osoba zainteresowana musi powtórnie wystąpić do ZUS z wnioskiem o przyznanie emerytury, a ZUS wypłaca świadczenia od miesiąca, w którym złożono wniosek.

Do tej pory na podstawie tej procedury z OFE wystąpiło 1200 osób.

Bartosz Marczuk

[Więcej artykułów tego autora ...](#)

[Więcej artykułów z podobnym nagłówkiem ...](#)